

Wstęp

Zapraszamy do zapoznania się z artykułami, które publikujemy w numerze 1/2018 „Studiów z Polityki Publicznej”. Zawarte są w nim teksty, które dotyczą bieżącej polityki publicznej, czyli działań publicznych realizowanych w ostatnim okresie, a także mamy artykuły dotyczące problemów i zagadnień publicznych istotnych w dłuższej perspektywie czasowej.

Anna Ruzik-Sierdzińska poświęca tekst działaniom publicznym, o których często się w ostatnim czasie debatuje. Píše o programie Rodzina 500+ i analizuje jego wpływ na trzy obszary: liczbę urodzeń, ubóstwo w rodzinach z dziećmi i aktywność zawodową rodziców (zwłaszcza matek) małych dzieci. Wykorzystuje dostępne dane statystyczne oraz wyniki kilku badań. Nowe świadczenie obniżyło poziom ubóstwa wśród rodzin z dziećmi, zwiększyło liczbę urodzeń – choć może to być efekt przejściowy i związany także z innymi zmianami wprowadzanymi w latach 2013–2016 – a także zmniejszyło aktywność zawodową, głównie kobiet. „Program Rodzina 500+ (...) spowodował, że Polska przesunęła się z grupy krajów Unii Europejskiej mniej hojnych do grupy państw szczególnie szczodrych dla rodzin z dziećmi”.

Z kolei Małgorzata Wenclik poświęciła tekst szkolnictwu zawodowemu, które również było ostatnio przedmiotem zmian/reform. Od roku szkolnego 2017/2018 wprowadzona została m.in. trzyletnia branżowa szkoła I stopnia dla młodzieży. Zmiany są szczególnie pożądane wobec sytuacji na rynku pracy, na którym widoczny jest deficyt rąk do pracy w wielu sektorach, a przede wszystkim odczuwane jest niedopasowanie kwalifikacji pracowników do potrzeb pracodawców. Praktyka uczy jednak, że nie każda zmiana czy reforma rozwiązuje problemy. Autorka analizuje zmiany zwłaszcza pod kątem możliwości wsparcia szkół przez lokalne i regionalne podmioty.

Łukasz Gębski analizuje strukturę problemów występujących na rynku niebankowych, krótkoterminowych pożyczek. Bada jakość regulacji związanych z ich udzielaniem i zastanawia się, jakie są ich źródła oraz na ile tworzą one odpowiednie ramy do uzyskania bezpieczeństwa dla pożyczkobiorców, a na ile stwarzają dobre warunki do rozwoju biznesu pożyczkowego. Podejmuje próbę oceny ich prawdopodobnej skuteczności w świetle doświadczeń innych państw.

Włodzimierz Anioł przedmiotem tekstu uczynił zagadnienia polityki miejskiej, o której również coraz częściej się debatuje wobec silnych dążeń wielu podmiotów publicznych do uporządkowania problematyki optymalizowania zagospodarowania przestrzeni, w tym chęci tworzenia przestrzeni miejskich, które byłyby społecznie

integrujące, inkluzywne itp. Ukazuje istotne w tym zakresie tendencje, zwraca uwagę na pewne analogie, które występują pomiędzy zmianami w przestrzeni miejskiej a społecznymi procesami modernizacyjnymi w skali ogólnopolskiej.

Dorota Konopka poświęciła tekst wzorcom obecnym wśród bezrobotnych, subkulturze ubóstwa, co analizuje w świetle koncepcji teorii pól Pierre'a Bourdieu. Okazuje się ona pomocna dla wyjaśnienia przyczyny marginalizacji i wykluczenia związanych z długoterminowym bezrobociem. Skala bezrobocia w Polsce zmniejsza się w ostatnich miesiącach, ale wciąż utrzymuje się znaczne bezrobocie długoterminowe. Wskazuje na to wiele badań, w tym utrzymujący się wysoki wskaźnik osób, które znajdują się poza rynkiem pracy (obrazuje to niski wskaźnik zatrudnienia).

Autorka wskazuje, że wiele przyczyn marginalizacji długoterminowych bezrobotnych tkwi w strukturze zachodzących zmian ogólnospołecznych, strukturze społecznej państwa. Powołuje się na trafne stwierdzenie znanego badacza Henryka Domańskiego, który wskazuje na istniejące u nas „mechanizmy dziedziczenia nierówności edukacyjnych”, stających się trwałym elementem funkcjonowania struktury społecznej. „Najczęściej polityki/intervencje państwa nie są w stanie im sprostać czy nawet łagodzić tych nierówności. Dlatego dochodzi do ich reprodukcji”.

Andrzej Zybała